

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia <data wydania aktu> r.

w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej

Na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1004 oraz z 2015 r. poz. 1607) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wysokość:

- 1) jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia,
- 2) stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej,
- 3) kieszonkowego,
- 4) ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie – związanych z pobytem w ośrodku dla cudzoziemców, zwanym dalej „ośrodkiem”;
- 5) świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „świadczeniem pieniężnym”;
- 6) pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu, lub przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31), zwanego dalej „rozporządzeniem Nr 604/2013”;
- 7) stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku.

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 1897 i 2088).

2. Rozporządzenie określa także termin i sposób wypłaty świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6.

§ 2. 1. Wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia wynosi 140 zł.

2. Jednorazowa pomoc pieniężna jest wypłacana, a bony towarowe są wydawane nie później niż do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym cudzoziemiec został przyjęty do ośrodka.

§ 3. 1. Wysokość stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej wynosi 20 zł na miesiąc.

2. Kwota przeznaczona na pomoc, o której mowa w ust. 1, jest wypłacana do 15. dnia każdego miesiąca za dany miesiąc.

§ 4. 1. Wysokość kieszonkowego wynosi 50 zł na miesiąc.

2. W przypadku wykonywania przez cudzoziemca działań na rzecz ośrodka i przebywających w nim osób, wysokość kieszonkowego wynosi 100 zł.

3. Kieszonkowe jest wypłacane do 15. dnia następnego miesiąca.

§ 5. 1. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie wynosi 9 zł za dzień.

2. Ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, jest wypłacany do 15. dnia każdego miesiąca za dany miesiąc.

3. W celu zapewnienia odpowiedniego dostępu do pomocy dla cudzoziemców, ekwiwalent, o którym mowa w ust. 1, może być wypłacony w okresie od 16. do ostatniego dnia miesiąca za dany miesiąc.

§ 6. 1. Wysokość świadczenia pieniężnego wynosi 25 zł na dzień.

2. W przypadku, gdy świadczenie przysługuje cudzoziemcowi i osobie, w imieniu której występuje albo małoletniemu bez opieki, dla którego sąd ustanowił opiekę i jego opiekunowi, wysokość świadczenia pieniężnego na każdą osobę wynosi – w przypadku:

- 1) dwóch osób – 20 zł,
- 2) trzech osób – 15 zł,
- 3) czterech i więcej osób – 12,50 zł

– na dzień.

3. Przepis ust. 2 stosuje się także w przypadku, gdy w stosunku do małżonków lub ich małoletnich dzieci toczą się odrębne postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej.

4. Świadczenie pieniężne jest wypłacane do 15. dnia każdego miesiąca za dany miesiąc.

§ 7. 1. Wysokość pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu, lub z przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Nr 604/2013 wynosi 23 zł na dzień podróży.

2. Kwota przeznaczona na pomoc, o której mowa w ust. 1, jest wypłacana nie wcześniej niż na 7 dni przed dobrowolnym powrotem cudzoziemca do kraju, do którego ma prawo wjazdu, lub przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Nr 604/2013 i nie później niż w dniu dobrowolnego powrotu cudzoziemca do kraju, do którego ma prawo wjazdu, lub przeniesienia do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Nr 604/2013.

§ 8. Stawka dzienna wyżywienia zbiorowego w ośrodku wynosi 9 zł.

§ 9. Jeżeli okres udzielania pomocy nie obejmuje pełnego miesiąca, kwota przeznaczona na pomoc, o której mowa w § 3 i 4, jest wypłacana w wysokości proporcjonalnej do okresu pobytu cudzoziemca w ośrodku w danym miesiącu.

§ 10. 1. Wpłaty kwot przeznaczonych na pomoc, o której mowa w § 2-7, są dokonywane w ośrodku, w którym cudzoziemiec przebywa, a w stosunku do cudzoziemca, który korzysta z pomocy udzielanej poza ośrodkiem – w ośrodku najbliższym miejsca pobytu cudzoziemca lub w siedzibie Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

2. W przypadkach uzasadnionych w szczególności stanem zdrowia, bezpieczeństwem cudzoziemca lub względami organizacyjnymi, kwoty przeznaczone na pomoc, o której mowa w § 2-7, można wypłacić przekazem pocztowym na adres wskazany przez cudzoziemca lub za pośrednictwem instytucji uprawnionych do wykonywania czynności bankowych.

§ 11. 1. W przypadku likwidacji ośrodka, o którym mowa w § 10, po 15. dniu miesiąca:

1) świadczenie pieniężne, o którym mowa w § 6, należne za miesiąc następny,

2) kieszonkowe, o którym mowa w § 4, należne za dany miesiąc cudzoziemcowi, który w następnym miesiącu będzie korzystał ze świadczeń pieniężnych na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– można wypłacić od 16. do ostatniego dnia miesiąca, w którym jest likwidowany ośrodek.

2. Kwoty przeznaczone na pomoc, o której mowa w § 2-6, należne za styczeń mogą być wypłacane w okresie od dnia 16 grudnia do dnia 31 grudnia roku poprzedniego.

§ 12. 1. W przypadku gdy wypłata kwoty przeznaczonej na pomoc, o której mowa w § 2-7, jest dokonywana w sposób, o którym mowa w § 10 ust. 1, kwotę tę wypłaca się osobie uprawnionej do jej otrzymania, po okazaniu przez nią identyfikatora ze zdjęciem, potwierdzającego uprawnienie do pobytu na terenie ośrodka, lub ważnego dokumentu tożsamości.

2. W przypadku gdy w stosunku do małżonków toczy się jedno postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, kwoty przeznaczone na pomoc, o której mowa § 2-7 dla małżonka cudzoziemca można wypłacić jego współmałżonkowi.

§ 13. Kwoty przeznaczone na pomoc, o której mowa w § 2-7, dla małoletniego dziecka albo małoletniego bez opieki, dla którego sąd usadowił opiekę, wypłaca się jego rodzicowi albo jego opiekunowi.

§ 14. 1. W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes cudzoziemca, kwoty przeznaczone na pomoc, o której mowa w § 2-7, można wypłacić pracownikowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców upoważnionemu przez cudzoziemca uprawnionego do otrzymania tej pomocy.

2. Pracownik, o którym mowa w ust. 1 przekaze za pokwitowaniem wypłacone mu kwoty cudzoziemcowi uprawnionemu do ich otrzymania.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

**MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. Nr 261, poz. 1564), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 17 ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1607).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia, stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej, kieszonkowego oraz ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie, związanych z pobytem w ośrodku dla cudzoziemców, a także wysokość świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu lub przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31), zwanego dalej „rozporządzeniem Nr 604/2013”, termin i sposób wypłaty tych świadczeń oraz wysokość stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku, zawartego w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1004 oraz z 2015 r. poz. 1607), zwanej dalej „ustawą”.

Dotychczas problematyka ta była uregulowana w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy (Dz. U. z 2011 r. Nr 261, poz. 1564).

Potrzeba wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmiany brzmienia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 86 ust. 1 ww. ustawy dokonanej ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1607). Zmiana ww. delegacji ustawowej uwzględniona w niniejszym projekcie rozporządzenia jest konsekwencją utraty mocy rozporządzenia Rady (WE) Nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego (Dz. Urz. UE L 050 z 25.02.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 109). Powyższy akt został zastąpiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31).

Ponadto, na kształt upoważnienia zawartego w art. 86 ust. 1 ww. ustawy wpłynęło również wprowadzenie do prawa krajowego instytucji wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Powyższe jest skutkiem transponowania do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 60). Przedmiotowy wniosek należy rozumieć jako wniosek o objęcie przez Rzeczpospolitą Polską ochroną cudzoziemca, który ubiega się o status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Oznacza to, że będzie on rozpatrywany w pierwszej kolejności jako wniosek o nadanie statusu uchodźcy, a w razie

stwierdzenia braku przesłanek do nadania statusu uchodźcy równocześnie jako wniosek o udzielenie ochrony uzupełniającej.

Biorąc powyższe pod uwagę, konieczne stało się wydanie nowego rozporządzenia w przedmiotowej sprawie.

Należy podkreślić, iż projektowane rozporządzenie utrzymuje na dotychczasowym poziomie wysokość pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej. Należy mieć na uwadze, że podstawową formą pomocy udzielanej cudzoziemcom ubiegającym się o ochronę, jest pomoc realizowana pod postacią umieszczenia ich w ośrodku dla cudzoziemców. Natomiast świadczenie pieniężne stanowi dodatkową formę wsparcia o charakterze wnioskowym. Cudzoziemcy przed złożeniem wniosku o udzielenie pomocy w postaci świadczenia pieniężnego są informowani o wysokości przedmiotowej pomocy oraz o możliwości ponownego skorzystania z pomocy realizowanej poprzez umieszczenie w ośrodku. Wobec powyższego należy uznać, iż obecnie proponowany system pomocy dla cudzoziemców jest zgodny z postanowieniami dyrektywy 2013/33/UE i zapewnia, w sposób wystarczający, odpowiedni poziom życia cudzoziemców.

Doprecyzowaniu uległy przepisy określające termin przekazywania cudzoziemcowi jednorazowej pomocy pieniężnej lub bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym świadczenia te dostarczane są niezwłocznie, jednak nie później niż do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym cudzoziemiec został przyjęty do ośrodka. Jak dowiodła dotychczasowa praktyka, stosowanie ww. przepisu budziło wątpliwości interpretacyjne odnośnie tego, jak należy rozumieć dostarczanie świadczeń w terminie niezwłocznym. Jest to pojęcie z natury swej nieostre, którego skonkretyzowanie nastręcza w praktyce wiele trudności. Zasadniczo oznacza załatwienie sprawy w możliwie krótkim czasie, w zależności od typu i charakteru konkretnego przypadku. W celu wyeliminowania mogących powstać wątpliwości odnośnie ustalenia ram czasowych, w jakich przedmiotowe świadczenia miałyby być przekazywane cudzoziemcom, postanowiono w sposób jednoznaczny wskazać, że ww. pomoc będzie świadczona do 15. dnia następnego miesiąca. Oznacza to, że cudzoziemiec przyjęty do ośrodka po 15. dniu danego miesiąca, należne świadczenie otrzyma w następnym miesiącu.

Projekt rozporządzenia przewiduje także zmiany w zakresie terminu wypłacania kwot przeznaczonych na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu, lub z przeniesieniem do innego państwa członkowskiego. Proponuje się, by ww. świadczenia były wypłacane nie wcześniej niż na 7 dni przed dobrowolnym powrotem cudzoziemca lub przeniesieniem go do innego państwa członkowskiego i nie później niż w dniu dobrowolnego powrotu cudzoziemca do kraju, do którego ma prawo wjazdu, lub przeniesienia do innego państwa członkowskiego. Dla porównania dotychczasowe regulacje przewidują, iż wypłaty ww. kwot nastąpią nie wcześniej niż na 7 dni i nie później niż na 2 dni przed dobrowolnym powrotem cudzoziemca lub przed przeniesieniem go do innego państwa członkowskiego.

Proponowane zmiany mają na celu usprawnienie procedury wypłaty pieniędzy przeznaczonych na ww. pomoc. Zdarzają się bowiem sytuacje, w których cudzoziemcy chcieliby skorzystać z ww. formy pomocy w możliwie najszybszym terminie, nawet następnego dnia po złożeniu wniosku. W świetle obecnie obowiązujących regulacji jest to niemożliwe. Dlatego, mając na względzie interes cudzoziemców proponuje się wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego wypłaty powyższych świadczeń najpóźniej w dniu realizacji tej pomocy.

W stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego rozszerzony został katalog instytucji, za pośrednictwem których wypłacane są pieniądze przeznaczone na pomoc dla cudzoziemca. Nadal podstawowym sposobem jest dokonywanie wypłat w ośrodku, w którym cudzoziemiec przebywa, a w stosunku do cudzoziemca, który korzysta z pomocy udzielanej

poza ośrodkiem – w ośrodku najbliższym miejsca pobytu cudzoziemca lub w siedzibie Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Nowym rozwiązaniem, z którego można skorzystać w przypadkach uzasadnionych w szczególności stanem zdrowia, bezpieczeństwem cudzoziemca lub względami organizacyjnymi, są usługi świadczone przez instytucje uprawnione do wykonywania czynności bankowych.

Projektowane rozporządzenie wprowadza zmiany w zakresie sposobu wypłaty świadczeń pieniężnych dla małżonka cudzoziemca lub jego małoletniego dziecka. Z dotychczas obowiązujących regulacji wynika, że w przypadku gdy cudzoziemiec przebywa na terytorium Polski wraz z małżonkiem lub małoletnim dzieckiem, świadczenie pieniężne dla tego małżonka lub jego dziecka można wypłacić cudzoziemcowi, który w imieniu tych osób złożył wniosek o nadanie statusu uchodźcy. Projektowane rozporządzenie przewiduje natomiast, że pieniądze przeznaczone na ww. pomoc będzie można wypłacić drugiemu ze współmałżonków, niezależnie od tego, czy małżonek ten złożył w imieniu swojego współmałżonka wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Zmiany obejmują także sposób wypłaty pomocy pieniężnej dla małoletnich dzieci cudzoziemca. Zgodnie z dotychczasowymi regulacjami kwotę przeznaczoną na pomoc dla małoletniego dziecka mógł odebrać jedynie cudzoziemiec, który złożył w jego imieniu wniosek o nadanie statusu uchodźcy, co wyłączało możliwość odbioru wskazanej kwoty przez drugiego rodzica. Nowe rozwiązanie przewiduje przyznanie prawa do odebrania kwot przeznaczonych na pomoc dla małoletniego obojgu rodzicom.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia przewiduje, że w uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes cudzoziemca, kwoty przeznaczone na pomoc można wypłacić pracownikowi Urzędu upoważnionemu przez cudzoziemca uprawnionego do otrzymania tej pomocy. W stosunku do aktualnie obowiązującego stanu prawnego, pomoc ta mogła być wypłacana tylko kierownikowi ośrodka upoważnionemu przez cudzoziemca uprawnionego do otrzymania tej pomocy. Ponadto wskazano, że przekazywanie cudzoziemcowi przysługujących mu świadczeń pieniężnych, przez uprawnionego pracownika Urzędu, będzie następowało za pokwitowaniem.

Przewidziany w projekcie termin wejścia w życie rozporządzenia to 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jakub Skiba – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dyrektor Szymon Hajduk Dyrektor Departamentu Pomocy Socjalnej Urząd do Spraw Cudzoziemców tel. 22 6017446 szymon.hajduk@udsc.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 5 listopada 2015 r. (uzupełniono 28 grudnia 2015 r.)</p> <p>Źródło: art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1607)</p> <p>Nr w wykazie prac - 437</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych do wydania rozporządzenia określającego wysokość jednorazowej pomocy pieniężnej lub wartość bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia, stałej pomocy pieniężnej na zakup środków higieny osobistej, kieszonkowego oraz ekwiwalentu pieniężnego w zamian za wyżywienie, związanych z pobytem w ośrodku dla cudzoziemców, a także wysokość świadczenia pieniężnego na pokrycie we własnym zakresie kosztów pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pomocy na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu lub przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31), termin i sposób wypłaty tych świadczeń oraz wysokość stawki dziennej wyżywienia zbiorowego w ośrodku, zawartego w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z 2013 r. poz. 1650, z 2014 r. poz. 1004 oraz z 2015 r. poz. 1607).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku ze zmianą przepisu upoważniającego rekomendowanym rozwiązaniem jest wydanie projektowanego rozporządzenia. Ponadto proponuje się również wprowadzenie następujących rozwiązań w celu:

- 1) doprecyzowania przepisów określających termin przekazywania cudzoziemcowi jednorazowej pomocy pieniężnej lub bonów towarowych na zakup odzieży i obuwia. Z uwagi na to, iż aktualnie obowiązujące przepisy mogły budzić wątpliwości odnośnie jednoznacznego wskazania ram czasowych, w jakich przedmiotowe świadczenia miałyby być przekazywane cudzoziemcom, postanowiono w sposób wyraźny wskazać, że ww. pomoc będzie świadczona do 15. dnia następnego miesiąca;
- 2) zmodyfikowania sposobu świadczenia pomocy socjalnej cudzoziemcowi przebywającemu w ośrodku. Zgodnie z nowoprojektowanym przepisem wnioskodawca w ramach ww. pomocy będzie otrzymywał zamiennie albo pomoc pieniężną na zakup środków higieny osobistej albo środki higieny osobistej. Proponowane rozwiązanie pozwoli na większą elastyczność działania ze strony Urzędu do Spraw Cudzoziemców i dostosowanie rodzaju pomocy do faktycznych potrzeb nowoprzybyłych cudzoziemców;
- 3) zmiany terminu wypłacania kwot przeznaczonych na pokrycie kosztów wyżywienia cudzoziemca w podróży w związku z dobrowolnym powrotem do kraju, do którego cudzoziemiec ma prawo wjazdu, lub z przeniesieniem do innego państwa członkowskiego. Nowe rozwiązanie przewiduje, że świadczenia te będą wypłacane nie wcześniej niż na 7 dni przed dobrowolnym powrotem cudzoziemca lub przeniesieniem go do innego państwa członkowskiego i nie później niż w dniu dobrowolnego powrotu cudzoziemca do kraju, do którego ma prawo wjazdu, lub przeniesienia do

innego państwa członkowskiego. Proponowane zmiany mają na celu usprawnienie procedury wypłaty pieniędzy przeznaczonych na ww. pomoc i równocześnie dbałość o interesy cudzoziemców;

4) rozszerzenia katalogu instytucji, za pośrednictwem których wypłacane są pieniądze przeznaczone na pomoc dla cudzoziemca. Nowym rozwiązaniem, z którego będzie można skorzystać w przypadkach uzasadnionych w szczególności stanem zdrowia, bezpieczeństwem cudzoziemca lub względami organizacyjnymi, będą usługi świadczone przez instytucje uprawnione do wykonywania czynności bankowych;

5) zmiany sposobu wypłaty świadczeń pieniężnych dla małżonka cudzoziemca lub jego małoletniego dziecka. Projektowane rozporządzenie przewiduje, że pieniądze przeznaczone na ww. pomoc będzie można wypłacić drugiemu ze współmałżonków. W tym kontekście bez znaczenia pozostaje, czy małżonek ten złożył w imieniu swojego współmałżonka wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej;

6) zmiany sposobu wypłaty pomocy pieniężnej dla małoletnich dzieci cudzoziemca. Nowe rozwiązanie przewiduje przyznanie prawa do odebrania kwot przeznaczonych na pomoc dla małoletniego obojgu rodzicom. W tym kontekście bez znaczenia pozostaje, czy małżonek ten złożył w imieniu swojego współmałżonka wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej;

7) zmiany sposobu wypłaty pomocy pieniężnej przeznaczonej na pomoc dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej w uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes cudzoziemca. W powyższej sytuacji kwoty przeznaczone na pomoc będzie można wypłacić pracownikowi Urzędu upoważnionemu przez cudzoziemca uprawnionego do otrzymania tej pomocy, a nie jak dotychczas tylko kierownikowi ośrodka upoważnionemu przez cudzoziemca uprawnionego do otrzymania tej pomocy. Ww. czynności będą dokonywane za pokwitowaniem.

Projektowane rozporządzenie utrzymuje na dotychczasowym poziomie wysokość pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej.

Zakres spraw uregulowanych w projektowanym rozporządzeniu wymaga regulacji na poziomie rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowany akt normatywny stanowi wdrożenie postanowień prawa unijnego. Mowa tu o dyrektywie 2013/32/UE 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 60) oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31), które zastąpiło rozporządzenie Rady (WE) Nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania Państwa Członkowskiego, które jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o azyl złożonego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela kraju trzeciego (Dz. Urz. UE L 050 z 25.02.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, str. 109).

Ocena sposobu rozwiązania będzie dotyczyła krajów Unii Europejskiej. Z uwagi na fakt, iż termin transpozycji dyrektywy nr 2013/32/UE 2013/32/UE nie upłynął, brak jest miarodajnych informacji na temat sposobu wdrożenia ww. regulacji w państwach członkowskich Unii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Cudzoziemcy	Dane przedstawione w załączniku nr 1 do OSR	Dane zostały wygenerowane z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców.	Udzielanie pomocy socjalnej cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej.
Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	1 urząd administracji rządowej	Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004).	Udzielanie pomocy socjalnej cudzoziemcom ubiegającym się o udzielenie ochrony międzynarodowej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został opracowany w resorcie spraw wewnętrznych. W celu wykonania wynikającego z przepisów obowiązującego prawa obowiązku zasięgnięcia opinii projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym podmiotom:

1) Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych – art. 12 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o

ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182);

- 2) Radzie do Spraw Uchodźców – art. 89p ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2012 r. poz. 680, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 1004).

Ponadto projekt został przekazany do konsultacji publicznych Rzecznikowi Praw Obywatelskich i Rzecznikowi Praw Dziecka.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany:

- 1) Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka;
- 2) Międzynarodowej Organizacji do Spraw Migracji (IOM);
- 3) Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców (UNHCR);
- 4) Sekcji Praw Człowieka Uniwersyteckiej Poradni Prawnej UJ;
- 5) Stowarzyszeniu Amnesty International;
- 6) Polskiej Akcji Humanitarnej;
- 7) Instytutowi na Rzecz Państwa Prawa;
- 8) Stowarzyszeniu Interwencji Prawnej;
- 9) Stowarzyszeniu Uchodźców w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 10) Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;
- 11) Stowarzyszeniu „Emigrant”;
- 12) Caritas Polska;
- 13) Fundacji Panoptykon;
- 14) Fundacji Ocalenie;
- 15) Fundacji Rozwoju Oprócz Granic;
- 16) Fundacja Multiocalenie;
- 17) Fundacja Polskie Forum Migracyjne;
- 18) Komisji Dialogu Społecznego ds. Cudzoziemców działająca przy Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

W ramach uzgodnień międzyresortowych uwagi zgłosili: Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (DKRM.ZK.141.403(2).2015.MN), Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji (RCL.DPA.555.188/2015), Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (13/10/Ach/15), Helsińska Fundacji Praw Człowieka (248/2015), Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców UNHCR oraz Rzecznik Praw Obywatelskich (V.543.17.2015.MS).

Uwagi Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Wiceprezesa Rządowego Centrum Legislacji zostały uwzględnione, za wyjątkiem jednej uwagi zgłoszonej przez RCL, w stosunku do której projektodawca zaprezentował swoje wyjaśnienia.

Nie uwzględniono uwagi RCL zgłoszonej do § 14 projektu rozporządzenia. Przepis ten w proponowanym brzmieniu ma na celu wypłatę cudzoziemcowi świadczeń pieniężnych za pośrednictwem upoważnionego pracownika Urzędu w sytuacjach nieprzewidzianych, nagłych, które uniemożliwiają cudzoziemcom odebranie należnej im pomocy pieniężnej w wyznaczonym terminie. Ww. sytuacje definiowane są szeroko, poprzez zastosowanie w ww. przepisie nieostrych pojęć „*uzasadnione przypadki*” oraz „*ważny interes cudzoziemca*”. Rozwiązanie to funkcjonuje także w obecnie obowiązującym rozporządzeniu (§ 11 ust. 4 rozporządzenia). Należy mieć na uwadze, że to rolą cudzoziemca jest wykazanie, że nastąpiła sytuacja nagła, nieprzewidziana, uzasadniająca wypłatę świadczeń za pośrednictwem pracownika Urzędu. Przepis ten chroni więc interes cudzoziemca. Doprecyzowanie ww. pojęć mogłoby prowadzić do ograniczenia sytuacji, w których cudzoziemiec mógłby skorzystać z wskazanej w § 14 projektu rozporządzenia możliwości i w efekcie prowadzić do negatywnych dla niego konsekwencji. Pragniemy podkreślić, iż dotychczasowa praktyka nie wykazała nadmiernej swobody w interpretowaniu ww. pojęć. Zatem propozycja dookreślenia ww. wyrażen nie znajduje uzasadnienia.

W pozostałym zakresie stosowne zmiany zostały naniesione w treści projektu rozporządzenia.

Uwagi Stowarzyszenia Interwencji Prawnej, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców UNHCR oraz Rzecznika Praw Obywatelskich nie zostały uwzględnione. W stosunku do uwag zgłoszonych przez ww. podmioty projektodawca zaprezentował swoje wyjaśnienia w *Raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wysokości*

pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbgingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Dodatkowo projekt został opublikowany także na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian											
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<u>budżet państwa</u>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. Należy wskazać, że w latach 2012-2014 na pomoc dla cudzoziemców wydatkowano odpowiednio 44 774 906,38 zł, 51 755 057,02 zł oraz 57 793 762,52 zł.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa	-							

niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-
Niemierzalne	-	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanych regulacji nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	nie dotyczy
Komentarz: nie dotyczy	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanych regulacji nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Datę wejścia w życie projektowanego rozporządzenia proponuje się ustalić na 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proponowane w projekcie rozporządzenia regulacje determinują przepisy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1607).

Z uwagi na to, iż przepisy rozporządzenia nie wprowadzają żadnych zmian w obrębie zasadniczej kwestii, jaką jest określenie wysokości pomocy dla cudzoziemców ubiegających się o udzielenie ochrony międzynarodowej, utrzymując na dotychczasowym poziomie jej wysokość, należy wskazać, iż nie ma potrzeby badania ewaluacji

efektów przedmiotowego projektu.

Zgodność przepisów rozporządzenia z obowiązującym porządkiem prawnym będzie weryfikowana podczas bieżącej analizy obowiązujących regulacji.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Załącznik – Zestawienie określające liczbę osób, którym w latach 2012-2014 udzielono pomocy socjalnej.

Zestawienie określające liczbę cudzoziemców, którym w latach 2012-2014 udzielono pomocy społecznej

Średnia liczba cudzoziemców – stan na grudzień	2012	2013	2014	Średnia liczba za 2012-2014
	2849	3678	3791	3 440